

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt V. Mandata Triuultio, & Caraffæ tradita: vtriusque profectio, & res gestæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11665

1557. & Iulio Roboreo. Vsq̄ue adeò vel inter angustias ac discrimina belli, à quo Princeps suorum subditorum subditus reddi solet, Pauli feueritas intrepida persisterat, nihil verita viros, gradu, virtute, amicitiiis, affinitatibus præstantes lædere.

CAPUT V.

Mandata Triuultio, & Caraffæ tradita: vtriusque profectio, & res gesta.

Inter
Commentarios
Borghesiorum.

QUÆ Triuultio mandabantur duo spectabant: * Vt Henricus gratias ageret ob præstita Pontifici beneficia, atque vt ad pacem ipsum cohortaretur. Ducebatur initium ab eo, quod ad vtrumque caput attinebat, Paulum videlicet memoriâ perpetuè retenturum promptam Regis voluntatem, Caraffæ Legato significatam, componendæ pacis ex postulato arbitrioque Pontificis. Quoniam autem malevolentium operâ Philippi Regis animus adeò tuerat abalienatus à Paulo, vt ipsum bello peteret; haud minus gratam à se memoriâ seruatum iri subsidiarum, quæ à Rege Christianissimo ipse acceperat. Denique cum Dei propitij ope tumultus hic subsedisset, regredi Pontificem ad priora officia pacis inter vtrumque Principem stabiliendæ: ad quam vt Regem impelleret, in præsentia iisdem stimulis vsus est, quos recensimus, data Rehibæ documenta narrantes. Nec Henricum ab eo remoueret vlla dubitatio, quod minus ob casus postremos pro ipsius dignitate pax conficeretur, cum eius dignitas æquè ac propria Pontifici cordi foret. Hoc grati animi obsequium Deo redderet, à quo in tam præcelsò gradu fuerat collocatus, ac tam florenti prole circumseptus: hoc exhiberet solatium Ecclesiæ, cuius Primogenitus erat, ac pro certo haberet, per nullam victoriam, nullumque triumphum, se tantum gloriæ tantamque bonorum, non cælestium modò sed terrestrium accessionem consecuturum ab Omnipotente donorum largitore, qui Principatus dispensat, ac forti imperat.

Caraffæ quinque rerum capita præscripta sunt. Primum, Pax communis, pro qua conficienda offerebat Paulus, superato annorum pondere se Nicæam iturum, aut in alium locum, vtrique Regi opportunum, ibi de illa cum ipsis coràm acturum. Erat Paulus cupientissimus pacis, cum ex ea ingens emolumentum speraret Christianis populis, tum in re profana ob quietem, tum in sacra ob Concilium; sibi verò summam gloriam, summamque Philippi Regis benevolentiam, quarum alteram obscuratam cernebat, alteram exact-

exacerbata ob ea quæ contigerant. Secundum fuit, reuocatio eorum sanctionum, quæ in Hispania Ecclesiasticam iurisdictionem læserant. Tertium, aduentus Poli Cardinalis, in quem acta iudicialia conscripta fuerant; quorum partem secum Caraffa detulit, Regi eiusque ministris ostensurus, qui certi essent, in ea re iure agi, non ex animi commotione; pro eo ac maxima pars hominum existimabat. Ac sanè in hac sinistra fama recensenda verax est Suauis, quippe qui libenter adhæret opinioni, quempiam magnæ notæ Ecclesiasticum tamquam infontem defendenti, cum ex ea crimen inferretur in superioris conditionis Ecclesiasticum, oppositum omnino agens ac ipse Polus egit^b. Cum enim hic viuudam apologiam ad sui defensionem dictasset, in qua multos aculeos interferi opus fuerat in Pontificem ipsi molestiam inferentem, iussissetque eam graphicè excrubi, delata illi est dum affideret ad ignem; quam tunc relegens pius Cardinalis, ardenti correptus studio immolandæ existimationis suæ in re tam acri, vt charitati ac reuerentiæ litaret, scriptum in flammis coniecit, illud fatus: *Non deteges verenda patristui*. Neque ideò permisit Deus, vt Poli nomen minùs candidum, minùsque gloriosum Ecclesiæ & posteritati supersit. E contrario Suauis, perpetuo studio infamandi summos Principes Ecclesiasticos, eorum quidem famam apud multos ambiguam reddidit, sed simul haud ambigè seipsum infamauit.

3 Et sanè tametsi tunc odium domi forisq; in Pontificem, communisq; in Polum beneuolentia, excitasset in hominibus suspitionem quamdam de Paulo auersi potiùs quàm pij studiosiq; animi in ea causa; tamen qui vniuersam eius vitam oculo sincero perlustrat, animum de illo adeò iniquum scelestumq; sibi persuadere non potest: cum præsertim per eos annos sacræ Inquisitionis causæ tractarentur à Michaële Cardinali Ghislerio, qui postea Pius V. fuit, cuius sanctissima integritas extra opinionum controuersiam est; atque huic tam incorrupto viro eam breui auctoritatem in eo tribunali Paulus adiecit, quæ numquam alij concessa.

4 Neque acta conscripta Polum tantummodò incusabant; sed, sicut insinuauimus, Moronum altiùs quàm ipsum petebant, & præter eos Ægidium Foscararium Dominicanum, cui Mutinensem Ecclesiã Moronus resignauerat, & Thomam Sanfelicium, Episcopum Cauensem, olim Pauli Tertij in Synodo Commissarium, quem narrauimus ob minus tuta opinamenta, in articulis Iustificationis ab eo prolata, passum fuisse contumelias, quasi hæreticum ab alio Antistite habitum, quas impotenti iracundiã vltus, tunc & munere

^b Vita Poli
manuscripta
suprà citata.

^e Acta Con-
sistorialia,
8. Decembris
1558.

1557.

munere priuatus est, & expulsus Concilio: hic per eos dies vnius erat ex quinque in arce detentis. Quare verum quidem est, Paulum IV. erga complures adeò spectabiles, religionis studio parum moderato se gessisse, formatis in eos publicis actis de crimine, in quo ad reum fœdandum titulus probationis expers satis est; non tamen animo hostili aut calumnioso: cum præsertim dictitæ causæ Pontificij odij in Polum, si res gestæ ritè expendantur, vim non habuerint pertrahendi ad vltionem adeò prauam ac peruersam ne in religiosi quidem hominis animum, nedum religiosissimi Pontificis.

Quarto loco iniungebatur Caraffæ, vt curaret aduentum Peti Romam, hoc nomine, quòd vellet Pontifex eius operâ vt in Concilio, morumque emendatione. Hic autem obseruatione dignum est, Petum in traditis à Pontifice documentis semper appellari simplici Patris nomine, non item Cardinalis. Vnde conficitur, suauem deerrasse, dum scribit, acceptam ab illo fuisse crucem & insignum Legati, sed ex animi demissione ab iis eundem abstinuissè, Polò remissis: at è conuerso verum esse quod ab alijs scribitur^d, ne Cardinalis quidem dignitatem, nedum Legati fuisse ab illo susceptam, propterea quòd Regina retinuerat diploma, quod vtramque illi. mul deferebat: sed optari à Pontifice, vt is Angliâ exiret, quò saltem personam Cardinalis assumeret.

His quatuor publicis negotijs haud sibi temperauit Paulus, quin adderet quintum, priuatam vtilitatem promoturus; &, quod minime stuporem incutit, postulatis tam amplis, tam fidentibus, perinde ac si Caraffenses regnum Philippo adepti fuissent, non adimere studuissent. Idcirco non modò imposuit Legato, vt nobilem aliquem principatum Duci Paliani à Rege posceret, eumque libero dono concedendum, non ad rependendum Ducatum illum, vt pactioes sonabant, quarum scientiam dissimulabat: sed cum decessisset è viuis Bona, Ioannis Galeatij Sfortiæ filia^e, & vidua Poloniæ Regina, adeoque deuenisset in Regis potestatem Bariensis Ducatus, confestim misit Pontifex ad Caraffam Leonardum Cardineum, cum mandatis ad eum, vt illum fratri donandum curaret per eandem liberi doni conditionem, simulque insignes aedes Neapoli Salernitano Principi iam proscripitas. In quibus omnibus eum iussit ita se gerere, vt à petitionibus abstineret; sed simul daret operam, quò à Rege illa suâ sponte sibi offerrentur. Quod autem ad Palianum spectabat, niteretur Caraffa persuadere Regi, operæ esse, vt arce dirutâ (cui custodiendæ grauis erat Paulo sumptus medietas) oppidum penes Caraffam Ducem relinqueret, quo

^d Historia Anglicana manuscripta à Luca Wadingo, quæ refertur in Appendice Vghelli, in Vita Peti Card. apud Ciacconum.

^e Totum constat ex mandatis, à Caraffa Card. traditis Episcopo Teiracinae, Romam misso, & ex responso ad eundem misso à Duce Paliani, & ex varijs litteris inter duos fratres, quæ sunt in scripturis Burghesiorum; de quibus infra.

neque addictior neque obsequentior Regi possessor possit ibi col- 1557.
locari.

7 Cum huiusmodi mandatis duo Legati profecti sunt ad Idus Octo-
bris. Nec de Triuultij legatione multa supersunt dicenda: Rex actis
à Pontifice gratiis studiosissimâ reuerentiâ respondens, veterem
suam propentionem ad concordiam confirmavit, modò Hispani
ob recentem victoriam non superbirent, nec se aut viribus aut ani-
mo abiectum putarent. Interim verò per seuera supplicia ^g plectebat
Religionis nouatores, qui è Caluini semente cœperant in eo regno
aliquantò vberius confidentiusque pullulare.

f Caraffa
14. Octo-
bris, vt in
Diario Ma-
gistri cæri-
moniarum.
g Spondanus
anno 1557.
num. 14.

8 Sed longè prolixior sim oportet in iis exponendis quæ Caraffæ
euenerunt. Is vt ad Aulam peruenit ^h, prima vrbanitatis officia penè
venerationem ostentantia expertus est, quibus eo magis intumuit
ventosâ spe, quasi hydropisii, quâ ambitiosa eius sitis ardebat.
Percupiebat Rex sistere turbidum illum humorem, & patruo domi-
nantem; eaque propter vt hominem sibi conciliaret, egressus ob-
uiam vsque ad Bruxellarum portam, latus illi dignius obtulit ⁱ. Et
sacro Epiphaniæ die cum eundem ad regium sacellum inuitasset,
Rex ipse ad eius hospitium accessit, vt secum in templum adduce-
ret, eoque manè secum habuit in mensa, per inusitatum Hispanis
Regibus honorificentia argumentum; & solemnibus ludis eque-
stribus, aliisq; magnificis oblectamentis illi voluptatem simul ac
decus exhibuit: nec defuit per Atrebatensem Episcopum eidem si-
gnificare immensam animi sui lætitiâ, quòd fuisset cum Paulo re-
conciliatus, & tamquam paternæ benevolentia pignus ipsius fra-
tris filium ad se Legatum excepisset; quâ de re litteras quoque offi-
ciosissimas ad Paulum suâ manu scripserat. Sed facta vt ad primam
trutinam deuenire, eorum pondus colori haud respondit. Ad pa-
cem quidem singulariter prouum animum Rex præ se tulit, com-
mendauitque Pontificis studium, quòd eâ ætate ad itineris incom-
moda se obtulisset. Quod ad se spectabat, nihil sibi gratius propo-
ni posse, quàm vt pergeret simul ad quietem Christianæ gentis fir-
mandam, simul ad inuisendum venerandumque caput ac parentem
Christianæ Reipublicæ. Verùm id longi temporis negotium esse:
nec posse sibi satis persuadere, quin Rex Gallia, simulato pariter
animo ad pacem procliui, eâ vteretur morâ ad reficiendas ea recenti
clade vires, & postea pacificationis loco bellum sibi ferocius inferen-
dum. De rebus nouis in Ecclesiasticam iurisdictionem per Hispa-
niam, scripturum se ad suos administratos, & oportere nouum à Pon-
tifice Nuntium eò mitti, quicum negotio prospiceretur. De Po-

h Solemniter
est ingressus
Bruxellas
13. Decem-
bris, vt in
Diario Ma-
gistri cæri-
moniarum.
i In eodem
Diario,
13. Decem-
bris 1558.
& 6. Ianua-
rij 1559.

1558.

* De hoc Episcopo Magister ceremoniarum Legati, in Diu. 101 558. mense Nouembri.

lo cum Regina agendum; ad quam Legatus, probante Rege, fratrem misit Marchionem Montisbelli, qui suo nomine illam veneraretur, ei que comitem addidit Hieronymum Nechisolum Veronensem, Teani Episcopum, è Dominicana familia^k, exercitum à Paulo in tribunali S. Inquisitionis, qui Reginam de causa doceret. Quod ad Petum attinebat, pariter in Regina reposuit; sed adiecit, ob grauiissimam illius ætatem in eius opera spem collocari non posse. Ac re ipsa, tum quòd umbræ in Pontifice contra sinceram Poli fidem rarefcebant, tum quòd repugnantia in Regina offendebatur, ne auelleretur à se aut alter quo ad publica Religionis negotia, aut alter quo ad priuatæ conscientie suæ regimen vtebatur, res lentè processit, ac tandem sopita est vsque ad obitum breuè subsequutum prius Peti, deinde Poli. Quare in cunctis publicis negotiis steriles uniuersalesque responsiones Legatus retulit.

Supererat res priuata, in qua Caraffæ non licuit patri mandata seruare. Etenim Cardineus Mediolano iter faciens, quòd Albanus accesserat, ipsi causam itineris sui patefecit, confisus fore, vt is, quemadmodum poterat, ita vellet rei conficiendæ opem ferre. Quod non modò fuit in causa, vt re ab Albano ad regios ministros Bruxellas perscripta, & hoc ipso ad Cardinalem perlato, existimauerit hic se ad rem aperiendam cogi; sed etiam vt idem Albanus, qui suis oculis nouerat, quàm male de Rege meriti essent petitores, quantique pretij foret quod petebatur, ministros illos admonuerit, ne spem vllam facerent Caraffæ, nisi prius se audirent, qui propediem Aulam aditurus erat. Quapropter prima ea de re responsa fuere, Albanum, vtpote de negotiis edoctum, esse expectandum.

De prioribus hisce rerum tractationibus Caraffa certiore distinctè reddidit Pontificem per Octavianum Reuertam, Episcopum Terracinæ, olim apud Heluetios Nuntium; qui statim rediit, retulitque Legato^l, velle Paulum, vt is insisteret incepto ad Barium obtinendum, vnaque retinendum Palianum. Interea peruenit ad Aulam Albanus, & proposito inter ministros Caraffæ postulato, cuncti omisa deliberatione vehementer stomachati sunt ob Caraffensium temeritatem, dum tantum præmium non ob alia promerita, nisi ex tot illatis iniuriis, efflagitabant. Itaque quòd pactioibus fieret satis per exhibitam iustam pro Paliano compensationem intra sex menses, adeoque è manibus Carraffensium oppidum extraheretur, pro eo ac firmiter in animo proposuerant, obtulerunt Cardinali Principatum Rossanensem, adiectis annuis scutorum decem millibus. Is verò, qui diademata somniabat, indignabundo

^l Data sunt mandata 5. Ian. 1558. & responsio Ducis Paliani est 18. eiusdem mensis, apud Burgheios.

despectu quod oblatum fuerat reiecit: Regij vicissim, quò legitime comprobaretur, seruari à se initum contractum, cuius vi Palianum à Caraffensibus omnino auferendum curabant, eundem Principatum solemnè ritu per scribam rursus obtulere Legato, adstantibus^m Terracinæ ac Polæ Episcopis, & quibusdam ex Regis ministris. Respondit Cardinalis, Id non ad se, sed ad fratrem spectare, proinde cum eo agendum. Quamobrem Hispani, quò sibi ab omni detrimento cautum foret, effecere, vt ab Ascanio Caracciolo, qui Romæ res Philippi curabat, idem exhiberetur Duci Paliani, qui tunc æger decumbebat, publico scribâ rem in tabulas referente, astantibusque Rebiba & Vitellio Cardinalibus. Dux temporis spatium postulauit, vt Pontificis mentem intelligeret, ac postea responderet. Hæc porrò necessitas, quâ Paulus adductus est ad detegendam in se illius pactionis notitiam, per amarissimum animi sui sensum, argumentum præbuit Duci, vt affirmaret in sua quadam epistola, eam pactionem suarum cladum originem fuisse. Quod perperam intellectum à nonnullis, suasit eisdem, Pontificem idèò in fratris filios animaduertisse, quòd illi se nec assentiente nec conscio ea pacta firmassent; sed id tam abhorret à vero, quàm id perspicuè ostensum est.

11 Acerbissimam interea indignationem animi in Hispanos ministros ostendebat Caraffa ob infaustum suarum petitionum exitum; præsertim cum adessent in Aula Marcus Antonius Columna, & Ascanius Corneus, qui haud desistebant omnem mouere lapidem aduersus Legatum, quâ ad iniurias vlciscendas, quâ ad illum adducendum, vt eos sibi reconciliaret beneficio, adeoque obstacula suis obiecta consiliis amoueret. Caraffæ verò eò pungentiores accidebant repulsæ, quòd eas suorum æmulorum molimina existimabat; de quorum absolutione, patrum vetita & expresserat & iterauerat, cum Terracinensis Episcopi redituⁿ, tum variis fratris litteris, ne quid ipse sineret agitari: eos à Pontifice fuisse damnatos ob delicta nihil ad bellum spectantia: in communem Principum utilitatem redundare illius consuetudinis firmitatem, vt quilibet supremus Princeps suos in subditos liberum dominatum exerceat: præcipuè verò Marcum Antonium esse quasi turbulentum ignem, à quo tutius cauere non posset quàm cum procul arcetur, ei que pabulum subtrahitur: consideraret Rex, an sibi placeret, si adigeretur à Pontifice impunitum suis in ditionibus dimittere subditum aliquem Columnæ parem, potentem ac seditiosum. Quare Legatus, cum ipsius commoratio in ea Aula sine vllò conceptæ spei fructu

1558.

^m Die postremo Februarij, inter Commentarios Burghesiorum.

ⁿ Inter monumenta Burghesiorum.

1558. marcesceret, in Cœnobium procul ab ipsa secessit, animique amaritiam, profectioem adamantis, præ se tulit. Philippus non tam quid ille mereretur, quàm quid sibi conduceret animo versans, ad eum placandum maiestatem aliquantulum inclinavit, veritus, ne rediret ille nouum veluti flabellum, ad tumultus in ditiones suas Italicas excitandos. Quosdam itaque ex præcipuis administris ad eum misit, qui suauissimis verbis, amicisq̃ suasionibus ipsum ad Aulam reuocarent. His ille assensus, ad colloquium à Rege perbenignè admissus est, seipsum excusante, si ea omnia non amplecteretur, in quæ animi sui propensione ferebatur; quoniam necesse habebat se accommodare sententiis ministrorum, quos sibi parens reliquerat, & sine quorum ductu ac peritia nondum potuisset nouellâ adhuc manu habenas regere tam amplæ Monarchiæ: sæpè illos inter se discrepare ob sensa contraria, & interdum ob animorum affectiones; sibi verò damnum ex eorum æmulationibus tolerandum. Romam repeteret, vbi suis ipse Oratoribus (qui vt locis propinquiores, ita rerum propositarum condiciones melius dispiciebant) mandaturus erat, vt cum eo eiusq̃ fratre agerent, & ipsis gratificari iuderent. Eundem supra reliqua cohortatus est, vt Marco Antonio Columnæ veniam impetraret: plurimas illi affinitates esse, plurimas clientelas, inesse plurimum & virtutis & animi; & quamdiu se spoliatum cerneret, nec sibi nec aliis vmq̃quam quieturum: tranquillitatis publicæ ratione quæcumque Principis opera cohonestari, adeoque cum dignitate peragi. Exemplum caperent ab ipso Rege, qui ob eam causam, tameris adeò viribus præpollens, pacem cum Pontifice inierat per condiciones adeò sibi deteriores: præterea respectum eiusmodi Principis, qualis ipse erat, qui consenserat, ne ad id ex obligatione Caraffenses adigerentur, & nunc id ipsos rogabat, poteratque eisdem hoc beneficium aliis ingentibus & priuatis & publicis remunerationibus rependere, satis fore, vt omnes hanc veniæ concessionem & tamquam magnanimam & tamquam prudentem collaudarent. Interim, vt ostenderet Legato, quanti nominatim illum faceret inter reliquos Caraffensis familiæ, duodecim scutorum millium pensionem ipsi largiebatur. Legatus partim dono delinitus, partim voluntatem potentiæ conformans, egit illi grates, & ad Pontificem rediit.

o Discessit
11 Martij
per equos dif-
positos, vt in
Diario Ma-
gistri cæri-
moniarum.

Sed illi legatione suâ minimè satisfactum reperit; tum quia transgressus esset ipsius vetita, in rebus patru nomine postulandis, adeoque ipsum exposuisset dedecori inhonestæ repulsæ, quippe spectantem priuatam vtilitatem; tum quia rem eò redegerat, vt Regij per
Iolem.

solemnēs denuntiationes Pontificem extra diffimulationem illam 1558.
traherent, quam ille retinendæ dignitatis gratiâ tam accuratè cu-
stodierat, de pactionibus ad Palianum pertinentibus. Et quemad-
modum dissentiens Cardinalis ac fratris ingenium, & auctoritatis
æmulatio, visa fuerant multò plus quàm sanguinis coniunctio va-
lere; ita suspicatus est Paulus, improspere negotij euentum aut
ab indiligentia, aut fortasse etiam à diligentia Legati fuisse profe-
ctum; cuius diuturnior absentia, pro eo ac viris apud Principes gra-
tiosis interdum accidit, effecerat, vt in animo patris radices age-
rent huiusmodi spinæ, quarum semen ibi nequaquam inoleuisset, si
assiduâ illi præsentia ipsum excolere licuisset.

C A P V T VI.

*Conuentus Ratisponensis. Colloquium inter catholicos & hereti-
cos. Austria populi Eucharistiæ sumptionem sub vtraque spe-
cie petentes. Nuntius Imperio remissus à Carolo V. in Comi-
tiis Francofurti; & Pontificis difficultas in Ferdinando ad-
mittendo tamquam Cesare.*

DVm circa Romam bella pro ditione profana gerebantur,
Germania pro rebus sacris conflictabatur. ^aHabitis nouis
Comitiis Ratisponæ ad finem anni 1556. cum vrgeri se cer-
neret Ferdinandus Rex ad decernendum pro Religionis concordia
vnum ex quatuor modis iam memoratis, nec quempiam qui sibi af-
fisteret ex administris Pontificiis haberet, vnâ cum Principibus Ec-
clesiasticis, vt minus ex malis, elegit colloquium; quandoquidem
Oecumenica Synodus, sicuti diximus, id temporis nec catholicis
nec hæreticis probabatur, nec poterat absque Pontifice stabiliri: &
vbi Religionis articuli aut Concilio nationis, aut Comitiis com-
mitterentur, schismatis initium videbatur, cum iactura & discrimi-
ne grauissimo Religionis. Contrâ verò animaduertebat Rex, posse
in colloquio indicendo eas apponi conditiones, vt semper suspen-
sa res, pendensque à superiore potestate persisteret. Itaque in recep-
tu habito 13. Martij anni 1557. decretum fuit huiusmodi collo-
quium, Wormatiæ Augusto proximo celebrandum, in quo duode-
ni vtrunque seligerentur. Rex verò in Decreto conditionem adie-
cit, à Suauis silentio prætermittam: *Vt hi conferrent haberentq; consi-
lium de modo concordia, ac postea ad se referrent; qui decreturus erat
quod opportunum foret de Religione.* Et quamquam hoc in Decreto

^a Quod se-
quitur in hoc
capite, habe-
tur ex narra-
tione Dandi-
ni Nuntij ad
Caraffam
Card. de
Germania,
& ex Histo-
ria Noretij
de Roma, iis
exceptis, pro-
quibus alios
citabimus.